

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی **صبح ایران**

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: **مهدی رحمانیان**

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن گویا: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • شماره: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: موسسه مطبوعاتی نشرگستر امروز
نوبن • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شتر

شنبه ۱۸ مهر ۱۴۰۵ • ۲۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۸ • ۱۰اکتبر ۲۰۲۶ • سال بیست‌وسوم • شماره ۵۴۹۶ • ۱۲ صفحه •
اذان ظهرتهران ۱۱:۵۱ • اذان مغرب ۱۷:۵۴ • اذان صبح فردا ۴:۴۴ • طلوع آفتاب ۶:۰۷

ایران‌خوانی

«پیشمنت»

در انتظار آب وروشنایی

علی پاکزاد

این روزها وضعیت «نه جنگ و نه صلح» برای جامعه ایران به عاملی فرساینده تبدیل شده است. این وضعیت فقط در سیاست و اقتصاد باقی نمی‌ماند؛ به تصمیم‌گیری‌های روزمره، طرح‌های نیمه‌تمام، کاهش امید اجتماعی و عمیق‌ترشدن نابرابری هم سرایت می‌کند. در چنین فضایی، محرومیت‌های قدیمی در مناطق کم‌برخوردار دوباره آشکارتر می‌شوند و فاصله میان مرکز و پیرامون، بیشتر از گذشته خود را نشان می‌دهد.

برای عبور از این فرسایش، کشور نمی‌تواند در حوزه‌های حیاتی در تعلیق بماند؛ نه در زیرساخت، نه در بهداشت و درمان، نه در سیاست‌گذاری اجتماعی و نه در مشارکت عمومی. مسئله فقط اجرای چند پروژه عمرانی نیست. تاب‌آوری ملی، بدون توجه به تاب‌آوری مناطق محروم، مفهومی ناقص و ناپایدار است. سیستم‌وبلوجستان یکی از روشن‌ترین نمونه‌های این وضعیت است. تأمین آب شرب پایدار در این استان، به‌دلیل وسعت جغرافیایی، پراکندگی سکونتگاه‌ها، خشکسالی طولانی و محدودیت منابع، سال‌هاست به یکی از جدی‌ترین چالش‌های زیرساختی کشور تبدیل شده است. این بحران از شمال سیستم تا سواحل جنوبی استان ادامه دارد و حل آن نیازمند برنامه‌ریزی مستمر، اجرای دقیق، تأمین منابع و نظارت پیگیر است.

در سال‌های اخیر، راهکارهای مختلفی برای مقابله با بحران آب در این منطقه مطرح و اجرا شده است، از آبرسانی سقایی تا توسعه آب‌شیرین‌ها، خطوط انتقال، معازن ذخیره و بررسی منابع ژرف. بااین‌حال، بسیاری از روستاها همچنان با دسترسی ناپایدار به آب روبه‌رو هستند. ادامه این وضعیت، فقط یک مسئله خدماتی نیست؛ پیامدهای اجتماعی، اقتصادی و حتی امنیتی دارد. روستای پیشمنت، در محدوده شهرستان کنارک و نزدیک به نیکشهر، یکی از این نقاط است. این روستا حدود ۶۴ کیلومتر با کنارک فاصله دارد و نزدیک به ۱۰۰ خانوار، یعنی حدود ۷۰۰ نفر، در آن به شبکه آب شیرین دسترسی ندارند. شبکه آب تا روستای مومان، حدود ۱۵کیلومتر پیش از پیشمنت، امتداد دارد و پس از آن آب پایدار در دسترس نیست. آب روستا عمدتاً با تانکر و در فاصله‌های طولانی تأمین می‌شود.

برای حل این مسئله، راهکارهای اجرایی روشن است؛ اجرای خط انتقال، ساخت مخزن ذخیره، نصب پمپ، تأمین انرژی مورد نیاز و راه‌اندازی آب‌شیرین‌کن صنعتی. اینها راه‌حل‌هایی دور از دسترس یا ناممکن نیستند؛ اما نیازمند تصمیم، هماهنگی و تأمین منابع‌اند. تجربه میدانی در این مناطق نشان می‌دهد هرجا مسئله درست شناسایی شده، جامعه محلی درگیر‌کار بوده و اجرا با پیگیری همراه شده، امکان حل بخشی از بحران وجود داشته است.

پیشمنت فقط نام یک روستا نیست؛ نمونه‌ای از وضعیتی است که در آن کمبود زیرساخت، خشکسالی و احساس فراموش‌شدگی به هم می‌رسند. اگر قرار است از توسعه متوازن، عدالت اجتماعی و تاب‌آوری ملی سخن گفته شود، باید این مفاهیم را در چنین نقاطی سنجد. آب در پیشمنت یک مطالبه حداقلی است؛ نه امتیاز، نه پروژه نمایشی و نه مسئله‌ای حاشیه‌ای. دسترسی پایدار به آب، شرط اولیه ماندن، زندگی‌کردن و حفظ پیوند مردم با سرزمین است. پیشمنت در انتظار آب و روشنایی است و این انتظار، آزمونی برای نظام تصمیم‌گیری، نهادهای عمومی، جامعه مدنی و همه کسانی است که هنوز توسعه را نه در شعار، که در حل مسئله‌های مشخص و قابل اندازه‌گیری می‌بینند.

جورج بوش پسر، پس از حملات ۱۱ سپتامبر و پیش از حمله به افغانستان، در ۱۶ سپتامبر ۲۰۰۱، درباره «جنگ علیه تروریسم» گفت: «این جنگ صلیبی، این جنگ علیه تروریسم، مدتی طول خواهد کشید». او با استفاده از تعبیری مذهبی، خاطره جنگ‌های صلیبی را احضار کرد. حالا رویو، وزیر امور خارجه آمریکا نیز ریشه جنگ با ایران را به دوران باستان و جنگ‌های ایران و یونان برده است. اعتراف می‌کنم که این سخنرانی، برخلاف اغلب سخنرانی‌هایی که از او شنیده‌ام، بنیاد و بنیانی محکم دارد. اشاره‌اش به سلطه رازآمیز یونانیان باستان بر تخیل و حافظه جمعی غربیان، جذاب و البته مهم است.

آمریکا هم‌زمان که پیشرفته‌ترین، ویرانگرترین و کشنده‌ترین ابزارهای نظامی را در حمله به ایران به کار گرفته است، شهروندان یونان باستان را نیز برای جنگ با ایران احضار کرده و حافظه جمعی غربیان را به کمک طلبیده است تا نشان دهد که این جنگ، جنگی ساده نیست، بلکه جنگی تمدنی است؛ تمام تمدن غرب با تمدن پارس/ ایران در جنگ است و آمریکای امروز، نماینده یونان باستان و میراث‌دار تمام فضیلت‌ها و شجاعت‌های آنان است.

او در این سخنرانی همان کلیشه رایج را که دهه‌هاست در مدارس به خord دانش آموزان داده‌اند، به شنودگانش و افکار عمومی آمریکا و اروپا می‌فروشد: پارسیان بربر و ویرانگر در برابر یونانیان متمدن!

در این زمان پریشی تاریخی، برای کاربرد تاریخ باستان به نفع سیاست روز، جزئیات مهم قربانی روایت گرینشی و حذف شده‌اند. یونانیان پارسی‌دوست، دولت‌شهرهای یونانی که برای نابودی یکدیگر با ایرانیان هم‌پیمان می‌شدند، ستمایش از کوروش و پارسیان در متون یونانی و واقعیت‌های دیگر از روایت حذف شده‌اند. دهه‌هاست که پژوهندگان

اخیرا در شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها تعدادی از جایگاه‌های پمپ‌نیزین در تهران به عنوان دارنده بنزین یورو معرفی شده‌اند. مردم و خصوصا آنهایی که دغدغه سلامت موتور اتومبیل خود را دارند، احتمالا به این پیام‌ها توجه و تلاش می‌کنند به آن جایگاه‌های خاص بروند تا شاید بتوانند بنزین مرغوب‌تری بزنند. اما واقعیت آن است که چنین چیزی صحت ندارد و معرفی آن جایگاه‌ها صرفا جنبه تبلیغاتی دارد. هر جایگاه به واسطه فروختن هر لیتر بنزین از وزارت نفت حق‌الععمل می‌گیرد و طبعاً هرچه بیشتر بفروشد نیز درآمد بیشتری خواهد داشت. ذکر اسامی چند جایگاه نیز در همین راستای افزایش فروش آن جایگاه‌ها است وگرنه چنین نیست که برخی پمپ‌بنزین‌ها توانسته باشند بنزین یورو یا بنزین مرغوب‌تری از وزارت نفت دریافت کنند و بفروشند. البته وزارت نفت در راستای تأمین نظر برخی دارندگان اتومبیل‌های مدل‌بالا که باید الزاما بنزین خیلی مرغوب مصرف کنند، اقدام به واردات و عرضه بنزین سوپر کرده بود که از طریق پمپ‌بنزین‌های سیار در اختیار متقاضیان قرار می‌گرفت. ولی با توجه به اینکه این بنزین وارداتی بود و در شرایط کنونی امکان واردات محدود شده لذا وضعیت عرضه این فراورده نیز به طور کامل مشخص نشده است. البته در روزهای گذشته در معاملات بورس انرژی هر لیتر بنزین ویژه (سوپر) با نرخ ۱۱۱ هزار تومان کشف قیمت شد ولی مشخص نیست چه زمانی در اختیار مصرف‌کننده قرار گیرد. وضعیت مصرف بنزین در شرایط کنونی پیچیده شده است. از سویی تغییرات قیمتی چندان توجهی را برنیانگیزخت چراکه افزایش قیمت در اندازه‌ای نبود که حساسیتی ایجاد کند. مردم نیز وضعیت را درک کرده‌اند، با این اوصاف هنوز وزارت نفت را مقصر می‌دانند حال آنکه مقصر واقعی جای دیگری است. لازم به ذکر است که یک بند قانونی در استاد به ماده (۲) قانون هوای پاک مصوب ۱۳۹۶

جمعه‌ها برای خیلی‌ها شاید فقط یک روز تعطیل باشد اما برای ماشین‌بازهای زاهدان، جمعه یعنی هیجان، یعنی عشق به ماشین. جاده نصرت‌آباد – زاهدان، جایی در ۵ کیلومتری شهر و در نزدیکی محل نمایشگاه بین‌المللی زاهدان، محلی است که شاید تبدیل به یکی از معدود اماکن دلخوشی و تفریح جوانان این شهر شده و عصر هر جمعه میزبان تعداد زیادی از جوانان و علاقه‌مندان به سرعت و حرکات نمایشی توسط انواع و اقسام موتور و ماشین است. عکس: ابوالفضل میرلشگری، ایسا

instagram:sharghdaily1

twitter:sharghdaily

youtube:sharghdaily

Telegram:SharghDaily

aparat:tasvirshargh

www.sharghdaily.com

درباره سخنان مارکو رویوو و معنای‌های ضمنی آن

احضار یونانیان باستان

علی اصغر سیدآبادی

تاریخ در دانشگاه‌های مختلف اروپا و آمریکا این تصویرسازی از پارس/ ایران را نقد کرده‌اند. نمونه‌اش مجموعه «تاریخ هخامنشیان» دانشگاه خرونینگن' و پیش از آن، «یونانیان و بربرها» نوشته امیرمهدی بدیع' است که هر دو، تاریخی انتقادی علیه این روایت‌های قرن نوزدهمی و استعماری‌اند. خوشبختانه هر دو مجموعه با ترجمه فارسی در انتشارات توس منتشر شده‌اند. نکته مهم‌تر برای ما ایرانیان، در این ماجرا، توجه به تصویر بزرگ‌تر است. در تصویر بزرگ‌تر، این جنگ بین یی و کی است؟

پیش از حمله ۱۲۰۹روزه، و تمام روزهای پس از آن تا دی‌ماه سیاه و پسین‌تر جنگ ۴۰ روزه، یکی از اهداف کارزارهای رسانه‌ای، تفکیک بین ایران و نظام حاکم و فروختن جنگ به‌منابه دفاع از ایران در برابر جمهوری اسلامی بود.

در ایسن کارزار، دوره هخامنشیان تقدیس می‌شد. در حساب‌های کاربری وابسته به اسرائیل و دوستدار اسرائیل، از کوروش به‌عنوان شاهنشاهی رهایی‌بخش یاد می‌شد که یهودیان را از بند رهاییده بود و حالا نوبت اسرائیل و آمریکا بود که جبران کنند و ایرانیان را از بند جمهوری اسلامی برهانند.

نشانه‌خوانی

دوگانه افتخار و شرمندگی

یویا نعمت‌اللهی

روزنامه‌نگار

وجود دارد که برای آن اقدام به تصویب آیین‌نامه شده است (در زمینه کنترل و کاهش لودگی‌ها). طبق این آیین‌نامه، وزارت نفت موظف است براساس جدول مشخصی نسبت به تأمین و عرضه سوخت خودرو در سراسر کشور اقدام کند. در تبصره (۱) ذکر شده که تولید و توزیع (۷۰) میلیون لیتر بنزین یورو (۴) در روز منوط به عدم تجاوز سقف میزان مصرف بنزین کشور از (۸۵) میلیون لیتر در روز است. به عبارت دیگر چنانچه میزان کل مصرف بنزین کشور از ۸۵ میلیون لیتر بالاتر برود، آن‌گاه الزامی برای رعایت استانداردهای یورو وجود ندارد. اینجا عبارت «الزام» مهم است. در حالی که سال‌هاست مصرف بنزین کشور از ۸۵ میلیون لیتر تجاوز کرده ولی وزارت نفت تا حد امکان باز هم استانداردهای یورو را رعایت می‌کرد. در شرایط کنونی با وجودی که برای چند روز در تابستان جاری میزان فروش ۱۴۰ میلیون لیتری در کشور ثبت شد اما هیچ اختلال جدی در زمینه تأمین و عرضه و توزیع بنزین رخ نداد. البته چند روز جایگاه‌ها شلوغ بود که آن هم ناشی از برخی شایعات بود که مردم را به جایگاه‌ها کشاند وگرنه غیر از آن گزارشاتی در رابطه با کمبود و کسری بنزین در سطح کشور مخابره نشد. اما با عبور از تابستان اساساً مشکل برطرف نشده است. در چند

۲۰ کیلومتر

هر سال در بهار و تابستان نیم‌کره جنوبی مریخ، هم‌زمان با فصل گردوغبار این سیاره، ابر سفید و چشمگیری در آسمان مریخ ظاهر می‌شود. این پدیده که ابر کشیده آرسیا مانس نام دارد، یکی از دیدنی‌ترین ابرهای مریخ است. این ابر در پشت آتشفشان عظیم آرسیا مانس شکل می‌گیرد. آرسیا مانس حدود ۲۰ کیلومتر ارتفاع دارد. ابر هر روز شکل می‌گیرد، گسترش می‌یابد و چند ساعت بعد ناپدید می‌شود. این چرخه هر روز صبح و برای چند ماه تکرار می‌شود. فضاییامای مارس اکسیرس آژانس فضایی اروپا نخستین بار در سال ۲۰۱۸ این ابر را به‌وضوح ثبت کرد و از آن زمان تاکنون بارها آن را مشاهده کرده‌است. پژوهشگران درآفرندن این ابر، نوعی ابر کوهساری یا اوروگرافیک است؛ ابری که هنگام عبور جریان هوا از روی عوارض مرتفعی مانند کوه‌ها، شکل می‌گیرد.

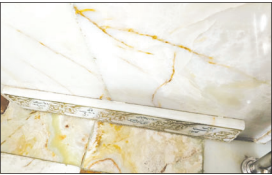
سفرخوانی

قبر غریب سردار ایران

در مشهد

علی مرسلی

پاییز فرصتی شده‌که دوباره به مشهد سفر کنم. مشهد همیشه شهری بوده که برای من چیز جدیدی برای کشف و دیدن داشته است. این بار در حرم امام رضا (ع) توانستم قبر عباس‌میرزا قاجار را که چندان در معرض دید نبود، پیدا کنم. دیدن قبر این سردار ایرانی که در برابر حمله دشمن متجاوز، تا آنجا که در توان داشت، جنگید و مجاهدت کرد، از آن جهت برای من جذابیت بیشتری داشت که در نقل‌قول‌های خاندان ما، گاهی به نام او و داستان عبورش از شهر آبا و اجدادی‌ما اشاره می‌شد. وقتی در جریان جنگ‌های دوم ایران و روس، در سال ۱۸۲۶، عباس‌میرزا در گنجه از ژنرال پاسکویچ و مادافد شکست خورد، به این سوی ارس عقب‌نشینی کرد و دراکتبر همان سال وارد شهر اهر شد. پدربزرگ من، به نقل از پدربزرگ خودش که در میان مردم اهر حضور داشته تعریف می‌کرد که بعد از شکست در جنگ گنجه، اهالی اهر، گریان، به استقبال عباس‌میرزا و لشکر شکست‌خورده‌اش آمدند. سپاه روس نیز تا سه فرسنگی اهر پیش آمده بود. مردم اهر می‌دانستند که به محض عقب‌نشینی اردوی ایران به سمت تبریز، روس‌ها وارد شهر خواهند شد. آنها از عباس‌میرزا خواستند در اهر بماند و از شهر دفاع کند، چراکه نمی‌خواستند سرنوشتی مانند مردم شک، شیروان و گنجه پیدا کنند و به اتباع روسیه تبدیل شوند. عباس‌میرزا با دیدن گریه پیرمردان شهر – پیرمردانی که بسیاری از آنان فرزندانشان را در جنگ‌های ایران و روس از دست داده بودند– خودش نیز به گریه افتاد و به ترکی گفت: «گریه نکنید... گریه نکنید... حتی اگر شده به تهران می‌روم، تمام جواهرات سلطنتی را می‌فروشم و ششما، اتباع ایران را، از روس‌ها می‌خرم».

صرف‌نظر از اینکه این داستان چقدر واقعی یا ساخته حافظه عمومی مردم یک شهر باشد، روند وقایع طوری پیش رفت که عباس‌میرزا فی‌الواقع به سه قول خود عمل کرد؛ اقسمت‌های زیادی از آذربایجان، از جمله اهر، به تصرف روس‌ها درآمد، ولی در قرارداد ترکمانچای، عباس‌میرزا برای تأمین غرامت جنگی، جواهرات سلطنتی را به وثیقه گذاشت تا ۲۰ میلیون روبل غرامت مقرر به روسیه پرداخت شود. در نتیجه، شهرها و سرزمین‌های این سوی ارس توسط روس‌ها تخلیه شد و اتباع ساکن آنها، از جمله اهر، در قلمرو ایران باقی ماندند. اینجا، در مشهد، در صحن دارالحفاظ حرم امام رضا(ع)، در گوشه‌ای می‌توانید قبر غریب عباس‌میرزا را ببینید؛ شاهزاده‌ای که اگرچه توان شکست‌دادن روس‌ها را نداشت. اما به قولی که به مردم داده بود وفادار ماند و حداقل تدبیری کرد تا بسیاری از اتباع سرزمینش و دست بیگانگان آزاد شوند و سرنوشتشان به دست روس‌ها نیفتد.

خبرخوانی

نمایشگاهی کنار درخت توت

دیگر خبری از برنامه‌های خاص تلویزون برای روز کودک نیست و ارتباط کودکان و رسانه ملی سال‌هاست قطع شده است؛ از مسئولان و نهاده‌ا که برنامه‌های خاص برگزار می‌کنند تا نهادهای مدنی که به احترام کودکان برایشان جشن‌های کوچک و برنامه‌های شاد در نظر می‌گیرند. شورای کتاب کودک در محل این شورا برنامه‌ای برای کودکان هفت تا ۱۰ سال برگزار کرد، اما یک برنامه هم امروز و فردا در کنار درخت توت محله עודلاجان برگزار می‌شود. این برنامه در حقیقت نمایشگاه آثار کودکان با عنوان «روایی بادبادک‌ها» است که قرار است به مناسبت روز ملی کودک در تهران برگزار شود. این نمایشگاه شامل مجموعه‌ای از نقاشی‌ها، عکس‌ها و آثار تجسمی کودکان است و با محوریت خیال، صلح و نگاه کودکانه شکل گرفته است. «روایی بادبادک‌ها» به همت مؤسسه نوید زندگی کوشا و با همکاری مؤسسه فرهنگی و هنری עודلاجان برگزار می‌شود. افتتاحیه این نمایشگاه جمعه بود و بازدید از آن روزهای شنبه و یکشنبه، ۱۸ و ۱۹ مهر ساعت ۱۵ تا ۱۹ است. نشانی آن میدان بهارستان، چهارراه سرچشمه، خیابان پامنار، خیابان خلیلی مفر، انتهای کوچه آقا موسی، در همسایگی خانه اردیبهشت עודلاجان، کنار درخت توت است.